

Standpunten mkb-accountancy

NBA Commissie MKB, Novaa, SRA

Onze gezamenlijke standpunten betreffen specifiek de doelgroep openbaar accountants die werken in kleinere mkb-accountantspraktijken. De kern van het beroep van deze openbaar accountants is betrouwbaarheid en zekerheid toevoegen aan financiële informatie. Wij verstaan onder kleinere mkb-accountantspraktijken, praktijken met maximaal 5 accountants. In deze praktijken worden zowel aan-assurance verwante opdrachten als assuranceopdrachten uitgevoerd.

Kenmerken van kleinere mkb-praktijken zijn dat ze vaak lokaal georiënteerd zijn, sterke langjarige klant- en stakeholderrelaties onderhouden, geen eigen vaktechnisch bureau hebben en verhoudingsgewijs veel fiscale, administratieve en samenstellingswerkzaamheden verrichten naast de assurance-werkzaamheden. Daarnaast adviseren zij op diverse gebieden de mkb-ondernemer.

De NBA Commissie MKB, Novaa en SRA zijn tot de volgende gezamenlijke standpunten gekomen:

Algemeen / Governance

1. Wij overleggen met mkb-accountants in een specifiek platform voor mkb-accountantspraktijken waarin NBA, Novaa en SRA deelnemen.
2. Wij houden hierbij rekening met de specifieke kenmerken van de werkzaamheden van accountants in kleinere mkb-praktijken.
3. Wij betrekken mkb-accountants actief bij besluitvormingsprocessen die hen aangaan.

Beroepsprofiel, opleiding en instroom

4. Accountants voegen betrouwbaarheid toe aan informatie die gebruikt wordt in het economische verkeer. Het unieke kenmerk van een accountant is dat deze altijd certificeringsbevoegd is. Accountants moeten vanuit de opleiding toegerust zijn voor alle en daarmee ook wettelijke accountantstaken.
5. Het moet duidelijk zijn naar het maatschappelijk verkeer dat iemand die de titel "accountant" draagt altijd certificeringsbevoegd is om recht te doen aan de maatschappelijk verwachte betrouwbaarheid.
6. De kennis en vaardigheden die certificeringsbevoegde accountants hebben, zijn van toegevoegde waarde in het mkb. Het certificeren is onderdeel van de toegevoegde betrouwbaarheid, want ook non-assurance werkzaamheden zoals samenstellen van jaarrekeningen alsmede overige werkzaamheden bieden zekerheid richting het maatschappelijk verkeer. Deze overige werkzaamheden omvatten een breed scala aan activiteiten: van het voeren van (salaris)administraties, advisering, het ondersteunen van subsidieaanvragen tot het doen van fiscale aangiften. De instelling, kennis en vaardigheden die

certificeringsbevoegde accountants hebben voegt betrouwbaarheid toe aan al deze werkzaamheden, waarop dan ook gesteund wordt door deelnemers in het economisch verkeer in en rond het mkb.

7. Het is onwenselijk dat er momenteel niet-certificeringsbevoegde accountants van de opleidingen komen. De startbekwame accountant op bachelorniveau (HBO en WO) moet beschikken over de kennis en vaardigheden die gekoppeld zijn aan de certificerende bevoegdheid voor zowel wettelijke controles tot het niveau van OOB's¹, als de niet-wettelijke controles. De huidige situatie waarbij accountants van de opleidingen komen die niet certificeringsbevoegd zijn, moet met een adequate overgangsregeling worden beëindigd.
8. Mkb-accountancy is een specialisme waar een gespecialiseerde HBO-opleiding voor beschikbaar moet zijn en blijven.
9. Wij streven naar één enkel beroepsprofiel voor een startbekwame certificeringsbevoegde accountant (tot niveau OOB₁) en een uitgewerkt specialisme specifiek voor de Mkb-accountant.
10. Wij streven naar een opleiding tot startbekwame accountant zonder onnodige ballast. Kennis die gezien het maturiteitsmodel van accountants later in het werkzame leven pas aan de orde komt, hoort niet in de basisopleiding maar in een specialisme of in de vorm van permanente educatie te worden aangeboden. Zo wordt voorkomen dat de basisopleiding tot accountant onnodig zwaar wordt.
11. In het kader van de geïntegreerde accountantsopleiding moeten praktijkbegeleiders in hun rol van coach, praktijkbegeleider en beoordelaar beschikken over een basiskwalificatie didactische bekwaamheden en examinering.
12. Wij streven ernaar zo vroeg mogelijk in de opleiding theoretische en praktische kennis met elkaar te verbinden.
13. Vanwege de maatschappelijke behoefte hechten wij belang aan het bevorderen van de instroom in de accountantsopleiding en het accountantsberoep, specifiek voor het mkb-specialisme. Hierbij willen wij ook actief de MBO-instroom richting de mkb-accountancy bevorderen.
14. Mkb-accountants werken voor mkb-ondernemingen en/of werken in mkb-formaat accountantspraktijken. Kennis van ondernemerschap en omgaan met het ondernemerschap in combinatie met het accountant zijn, behoort in de accountantsopleiding tot gespecialiseerde mkb-accountant te zijn geborgd.

Stakeholders

15. Het werk van mkb-accountants voegt betrouwbaarheid toe aan informatie voor vele stakeholders uit het maatschappelijk verkeer. Wij streven in onze werkzaamheden naar optimale borging van input van stakeholders. Dit is bedoeld om accountantsproducten aan te sluiten op hun informatiebehoefte en ook om het niveau van toegevoegde betrouwbaarheid of zekerheid passend te laten zijn. Ook willen wij actief stakeholders die specifiek belang hebben bij het werk van

¹ Wettelijke OOB controles horen niet tot de vaardigheden van een startbekwame accountant op bachelor niveau HBO en WO.

mkb-accountants informeren over de beschikbare accountantsproducten en toegevoegde waarde van de werkzaamheden van mkb-accountants.

16. Wij streven naar structureel overleg in een stakeholdersforum waarbij stakeholders en mkb-accountants uit de mkb-praktijk met elkaar kunnen overleggen over thema's en knelpunten.

Regelgeving

17. Regelgeving vormt de bodem onder het toevoegen van betrouwbaarheid door accountants. Wij streven naar schaalbaarheid en proportionaliteit van regelgeving voor accountants en het voorkomen van regelgeving die niet of onvoldoende bijdraagt aan dit doel.
18. Wij streven naar het ondersteunen van mkb-accountants bij het voldoen aan wet- en regelgeving voor mkb-accountants, waarbij partijen een actieve rol innemen in duiding van wet- en regelgeving.
19. Wij willen structureel overleggen met toezichthouders (Reviewcommissie SRA, Raad voor Toezicht NBA, BFT, AFM) en regelgevers (Raad voor de Jaarverslaggeving, College beroepsreglementering (CN) en Belanghebbendenorgaan (BOB), om kansen voor kwaliteitsverbetering van mkb-accountants te benutten, de schaalbaarheid en uitvoering van het toezicht te borgen en om feedback te geven en om de effectiviteit van het toezichthoudende proces te verbeteren.

Werkdruk en capaciteit

20. Wij streven ernaar actief de uitstroom uit het beroep van openbaar mkb-accountant te beperken. Hiertoe onderzoeken wij onder andere de motivatie tot uitschrijvingen en overschrijvingen van mkb-accountants die de aantekening "openbaar accountant" hebben in het ledenregister van de NBA en die het openbare beroep verlaten. Wij geven opvolging aan de aandachtspunten die hieruit voortkomen.

Ondernemerschap

21. Wij onderkennen dat mkb-accountants in de openbare praktijk, zelf ook ondernemer kunnen zijn of in de leiding van een accountantspraktijk kunnen werken. Deze samenloop van ondernemerschap en de uitoefening van het accountantsberoep biedt zowel kansen als risico's. Wij streven ernaar om voor deze kansen en risico's aandacht te hebben bij de opleiding tot mkb-accountant alsmede voor accountants die werkzaam zijn in kleine praktijken.
22. Wij erkennen de maatschappelijke waarde van lokale mkb-accountantspraktijken voor de sociale samenhang van gemeenschappen, het ondernemersklimaat en de fiscale compliance in Nederland en zullen de belangen van die lokale mkb-praktijken derhalve specifiek behartigen in onze public affairs activiteiten.